

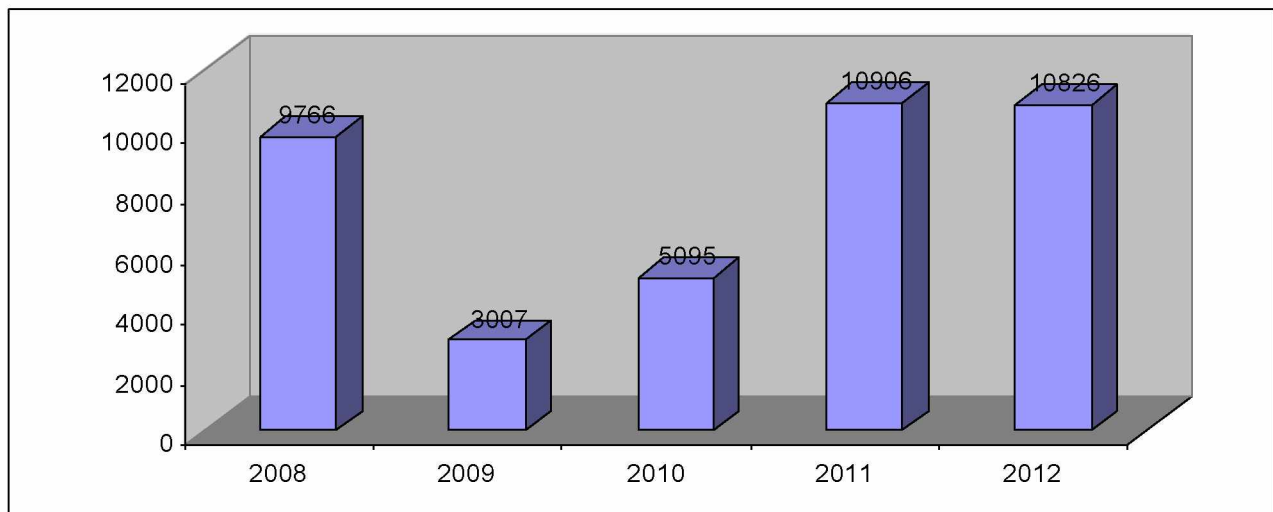
24. СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ

І.В. Новойтенко, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Протягом 2011-2012 рр. в Україні поживавився ринок лізингових послуг, про що свідчить зростання вартості укладених договорів фінансового лізингу втричі: з 4,97 млрд. грн. у 2010 р. до 14,71 млрд. грн. у 2012 р.

За даними асоціації «Українське об'єднання лізингодавців» у 2012 р. було укладено 10,8 тис. договорів лізингу (рис. 1), в той час як в Росії за цей же період – 99,3 тис. договорів на суму 40,6 млрд. дол.

Рис. 1 Кількість укладених договорів фінансового лізингу за 2008-2012 рр., од.

Основні лізингові компанії, що представлені в Україні, створені при банківських установах – ОТП Лізинг, VAB Лізинг, Райфайзен Аваль Лізинг, Юні Кредіт Лізинг, ВТБ Лізинг тощо, або при автомобільних холдінгах – Порше Лізинг, Вольво Лізинг, Сканія Лізинг тощо.

Відсутність на ринку України міжнародних лізингових компаній обумовлено непривабливим бізнес-середовищем, нерегульованими питаннями провадження міжнародного лізингу у цивільному, господарському, митному та податковому кодексах, що створює перепони для розвитку ринку лізингу в Україні.

Результати використання лізингу в галузях економіки свідчать (за критерієм вартості лізингових угод), що лізинг переважно використовують у галузі транспорту – 58,9% від вартості всіх лізингових договорів, у сільському господарстві – 19%, у сфері послуг – 4,8%, незначно у харчовій промисловості – 1%.

Варто зазначити, що в структурі обладнання, що надавалось у лізинг у 2012 р., транспорт займає 58%, техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 15,6%, комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання – 4,67%. Враховуюче вище зазначене, найближчим часом українській економіці не варто розраховувати та інноваційне відтворення обладнання за рахунок лізингових операцій.

В структурі джерел фінансування лізингових операцій в Україні переважають позикові кошти. У 2012 р. за рахунок позикових коштів (у тому числі банківських кредитів) профінансовано 89,9% лізингових операцій, що на 9,1% більше ніж у 2011 р., за рахунок власних коштів лізингодавців – 9,9%, що на 9% менше порівняно з попереднім роком.

Позитивними тенденціями на ринку лізингу є зменшення кількості договорів фінансового лізингу, укладених на 2 і менше років, з 8,7% у 2011 р. до 6,9% у 2012 р. (табл. 1)

Таблиця 1. Вартісний розподіл договорів фінансового лізингу за строком дії, %

№	Строк дії договорів фінансового лізингу	2011	2012
1	менше або дорівнює 2 рокам	8,7	6,9
2	більше 2 або дорівнює 5 рокам	39,4	41,5
3	більше 5 або дорівнює 10 рокам	49,5	47,6
4	більше 10 років	2,4	4,0

Структура лізингових платежів протягом 2011-2012 рр. не зазнала суттєвих змін. Так, основна питома вага припадає на витрати, що відшкодовують частину вартості об'єкта лізингу – 61% у 2011 р. та 60,6% у 2012 р. (табл. 2).

Таблиця 2. Структура лізингових платежів протягом 2011-2012 рр., %

№	Складові лізингового платежу	2011	2012
1	Сума, яка відшкодовує частину вартості предмета лізингу	61,14	60,63
2	Платіж як винагорода лізингодавцю за отримане у лізинг майно	32,14	31,29
3	Компенсація відсотків за кредитом	5,43	5,98
4	Інші витрати лізингодавця, передбачені договором лізингу	1,28	2,1

Питома вага винагороди лізингодавця в структурі лізингового платежу становить 31%, що і обумовлює низькі темпи оновлення основних засобів у промисловості України, адже така висока плата є економічно не вигідною для виробників, рентабельність продукції яких є нижчою за розмір винагороди лізингодавцю.